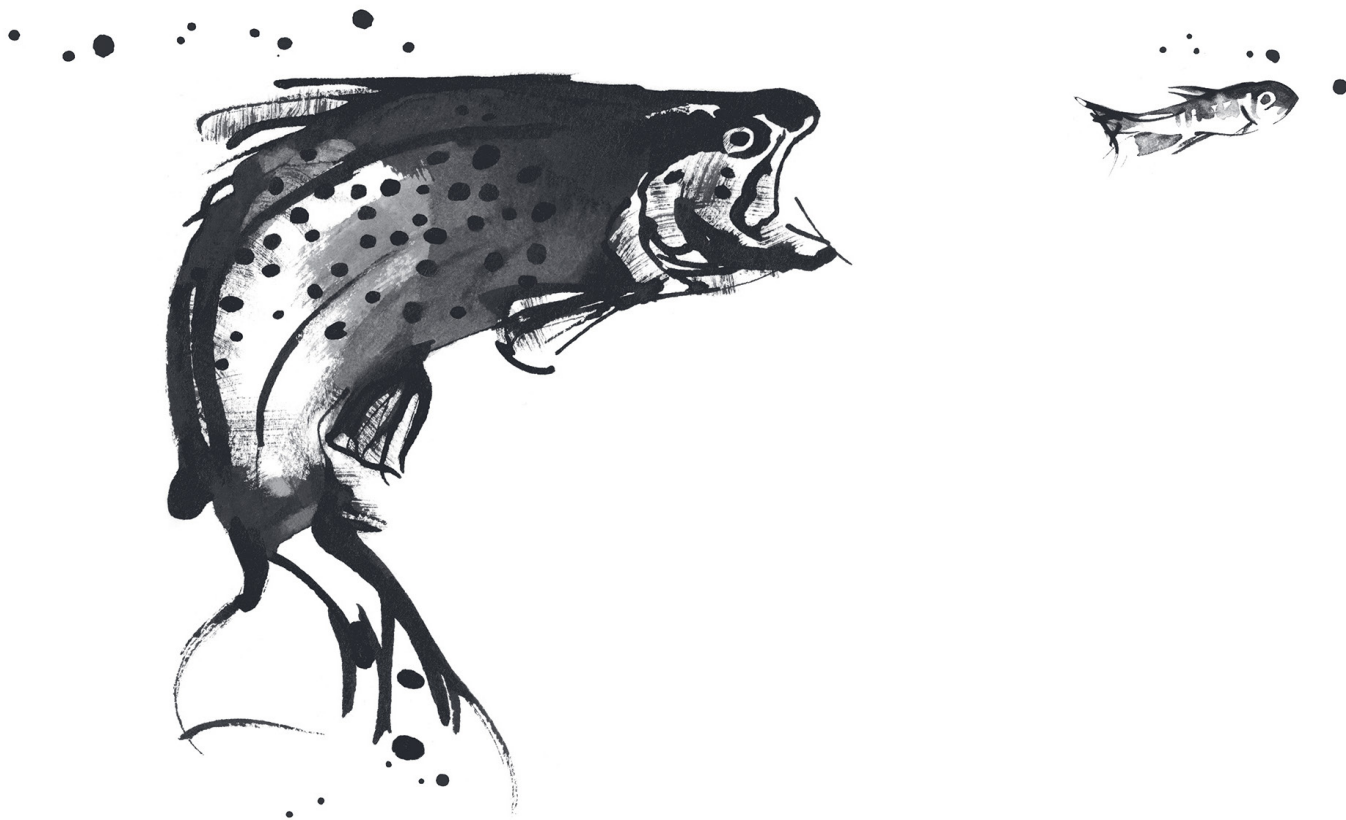

Vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategia

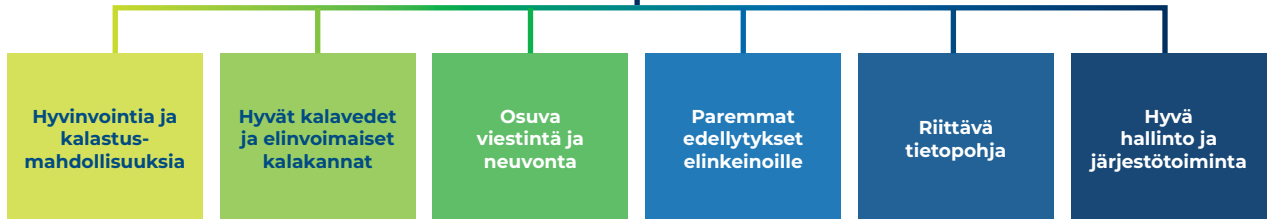

Maa- ja metsätalousministeriö

TAHTOTILA JA TAVOITTEET

Lähivuosina vapaa-ajankalastus on suosittu ja yhteiskunnallisesti arvostettu luontoharrastus, joka kestävästi hyödyntää monipuolisia kalavesiä ja kalastusmahdollisuuksia.

HYVINVOINTIA JA KALASTUSMAHDOLLISUUKSIA

Tavoitteen toteutuessa

Kalastusmahdollisuudet ovat paremmat ja vapaa-ajankalastus tuottaa virkistystä, iloa ja elämyksiä yhä useammalle ihmiselle Suomessa. Vapaa-ajankalastuksella on pysyvä asema luontoharrastuksena ja luontosuhteen tukijana. Lisäksi sekä kalan että kalastuksen merkitys hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä ymmärretään.

Jotta tavoite toteutuisi

Kalastusharrastusta edistetään tekemällä siitä houkuttelevampaa ja saavutettavampaa kaikenlaisille ihmisryhmille, esimerkiksi tutustumalla ihmisiä harrastukseen, lisäämällä kalastuskohteita, vaikuttamalla toimintaympäristöön ja kehittämällä lupajärjestelmää.

Esimerkkejä odotuksista eri tahoille

- Kunnat: huomioiminen kaavoituksessa ja vapaa-ajan toiminnassa
- Kalatalousalueet: kalavesien ja -kantojen sekä lupien kehittäminen
- Metsähallitus: kalastuspaikkojen osoittaminen, kehittäminen ja ylläpito valtion mailla
- Neuvontajärjestöt jäsenistöineen: harrastuksen edistäminen, kuten neuvonta, kurssitus ja viestintä
- Tutkimustahot: sosioekonomisten ja hyvinvointivaikutusten tunnistaminen ja tutkiminen
- Liikunta- ja nuorisojärjestöt: kalastuksen ottaminen mukaan toimintamuodoksi.

HYVÄT KALAVEDET JA ELINVOIMAISET KALAKANNAT

Tavoitteen toteutuessa

Vapaa-ajan kalatalouden perusteet – hyvät kalavedet ja elinvoimaiset kalakannat – ovat kunnossa ja houkuttelevat harrastajia ja matkailijoita kalastuksen pariin. Kuormitettujen ja rakennettujen vesistöjen tilaa on pystytty parantamaan myös vapaa-ajankalastuksen eduksi.

Jotta tavoite toteutuisi

Kalakantojen elinvoimaisuus ja monimuotoisuus turvataan ja uhanalaisia kalakantoja elvytetään monipuolisin keinoin. Elinvoimaisuuden turvaamiseksi kalojen luontaista lisääntymistä edistetään samalla istutuksia vähentäen. Lisäksi pyritään osallistumaan vesistöjen tilaan liittyvään päätöksentekoon, vaikka päätökset tehdäänkin usein kaukana kalastushallinnosta. Päätöksenteon tukemiseksi tuotetaan tutkimustietoa vapaa-ajankalastuksen ja puhtaan vesiekosysteemin sosioekonomisista vaikutuksista. Lainsäädännöllä tuetaan kalavesien kehittämistä eri käyttötarkoituksiin, ja kalojen esteetön kulku huomioidaan vesilakia uudistettaessa.

Esimerkkejä odotuksista eri tahoille

- MMM, ELYt, Metsähallitus, kalatalousalueet ja järjestöt: uusitun hoito-oppaan käyttöönotto
- Kalatalousalueet: kalavesien ja -kantojen kehittäminen
- Tutkimustahot: tutkimustiedon tuottaminen ja jakaminen mm. saalis- määristä sekä vapaa-ajan kalatalouden ja puhtaan vesiekosysteemin sosioekonomisista vaikutuksista
- Kunnat: aluesuunnittelussa vapaa-ajankalastuksen huomioiminen
- Haitan aiheuttajat vähentävät omia vesistövaikutuksia ja rahoittavat kunnostamistoimenpiteitä
- Ympäristöjärjestöt: tiiviisti mukana kalavesien ja kalakantojen tilan parantamisessa
- Oikeusministeriö: vesilain tarkistaminen kalatalousvelvoitteiden osalta.

OSUVA VIESTINTÄ JA NEUVONTA

Tavoitteen toteutuessa

Viestinnän ja neuvonnan avulla madalletaan kalastusharrastuksen aloittamiskynnystä, mahdollistetaan kestävä kalastuksen edellyttämä tiedonkeruu, tehostetaan saaliin hyödyntämistä ja autetaan koko alaa kehittymään. Monikanavaisella, ajantasaisella ja laadukkaalla viestinnällä avataan vaikeitakin asioita ja päätöksiä kaikille ymmärrettäväksi.

Jotta tavoite toteutuisi

Vapaa-ajankalastuksessa tulee viestinnällä ja neuvonnalla olla keskeinen rooli. Keskeisimmät viestintätarpeet liittyvät vapaa-ajan kalastuksen aloittamisen tukemiseen, kalastusmahdollisuuksiin, lupakäytäntöihin, kalastuskäytäntöihin ja niiden eettisyyteen, eri kalastusmuotojen keskinäiseen arvostukseen, saaliin käsittelyyn ja hyödyntämiseen, kalakantojen arvostukseen, kalavesien hoitoon ja toisaalta myös tiedonkeruuseen esimerkiksi saaliista ja valvontatarpeista.

Esimerkkejä odotuksista eri tahoille

- Neuvontajärjestöt ja niiden jäsenorganisaatiot: viestinnän ja neuvonnan tekeminen ja kehittäminen
- Metsähallitus: markkinoinnin, viestinnän ja neuvonnan toteuttaminen kalastonhoitomaksujärjestelmässä
- Kalataloushallinto: viestintä- ja neuvontatyön tukeminen, viestinnän uusien välineiden käyttöönoton mahdollistaminen sekä alan toimijoiden sitouttaminen yhteistyöhön
- Tutkimustahot: tutkimustiedon jakaminen kansantajuisesti viestittäväksi.

PAREMMAT EDELLYTYKSET ELINKEINOILLE

Tavoitteen toteutuessa

Suomen hyvät puitteet ja mahdollisuudet luontomatkailulle hyödynnetään vapaa-ajan kalataloudessa entistä paremmin. Vapaa-ajan kalatalous toimii yhteisenä nimittäjänä kalastusmatkailuun, matkailukalastukseen ja kalastusharrastukseen liittyville elinkeinoille.

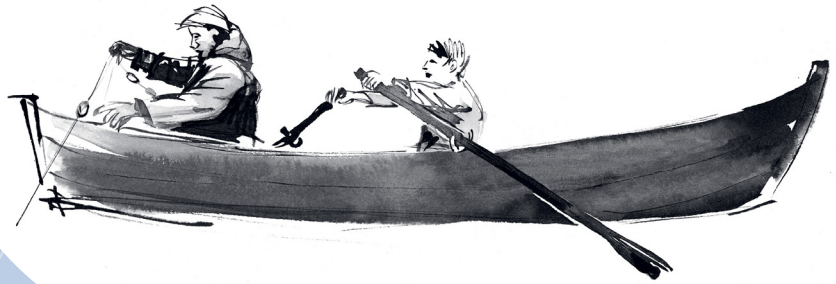
Jotta tavoite toteutuisi

Vapaa-ajan kalatalouteen liittyvien elinkeinojen tarpeet huomioidaan kalavesien hoidossa, aluesuunnittelussa ja luontomatkailun kehittämisessä. Elinkeinonharjoittajat otetaan mukaan näitä koskeviin suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseihin. Elinkeinojen toimintaedellytyksiä parannetaan mm. tukemalla yrityksiä kasvuun koulutuksen ja neuvonnan avulla sekä kehittämällä yritysten välistä yhteistyötä.

Esimerkkejä odotuksista eri tahoille

- Kalastusoppaat, matkailuyritykset, vesialueen omistajat, kunnat ja kalatalousalueet: yhteistyön kehittäminen
- Metsähallitus: edistetään kalastusmatkailun kehittymistä valtion vesialueilla
- Kalatalousalueet: oppaiden kalastuslupamenettelyn parantaminen
- ELY-keskukset, rahoittajat, oppilaitokset, MMM ja yritysconsultit: kalastusmatkailuyritysten verkostoituminen eri alojen yrittäjien kanssa ja laadukkaiden liiketoimintasuunnitelmien varmistaminen
- Kansalliset vienninedistäjät: kansainvälistyvän kalastusmatkailuklusterin toiminnan kehittäminen.

RIITTÄVÄ TIETOPOHJA

Tavoitteen toteutuessa

Kalakantojen ja -vesien seuranta ja tutkimus tukevat kestävän kalastuksen järjestämistä, ja kalastuksen sosioekonomiset vaikutukset tunnetaan. Riittävä tietopohja auttaa ohjaamaan vapaa-ajan kalataloutta haluttuun suuntaan ja tekemään kestävällä pohjalla olevia päätöksiä ja toimenpiteitä.

Jotta tavoite toteutuisi

Tietopohjaa hankitaan, ylläpidetään ja kasvatetaan tutkimuksin, selvityksin, seurannoin ja tilastoin. Tutkimusagendalle nostetaan myös vapaa-ajan kalatalouden sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset, mukaan lukien vaikutukset kansanterveyteen. Tutkimus- ja tiedonkeruumenetelmiä kehitetään ja säännöllinen tiedontuotanto turvataan.

Esimerkkejä odotuksista eri tahoille

- MMM: tietopohjan koordinointi, tutkimuksen rahoitus ja selvitystyöt
- Metsähallitus, kalatalousalueet ja ELYt: tiedonkeruuseen osallistuminen
- Luke ja muut tutkimustahot: tilastojen, seurannan, tutkimuksen ja selvitysten toteuttaminen ja kehittäminen.

HYVÄ HALLINTO JA JÄRJESTÖTOIMINTA

Tavoitteen toteutuessa

Alan kehittäminen pohjautuu pitkän tähtäimen suunnitelmiin ja sitä tehdään laajassa, poikkihallinnollisessa yhteistyössä. Hallinnon ja järjestöjen välinen yhteistyö on tiivistä ja niiden sisäinen ja ulkoinen yhteistyö toimii tehokkaasti. Kalatalousalueilla on nykyistä ammattimaisempaa toiminnan johtamista ja riittävät resurssit toimintaan.

Jotta tavoite toteutuisi

Työlle tulisi olla riittävät resurssit kaikilla toiminnan tasoilla. Yhteistyötä ministeriöiden ja aluehallinnon välillä sekä koko kentällä lisätään poikkihallinnollisesti. Kalastusharrastuksen edistämisen ja neuvontatyötä tekevien järjestöjen tehtäviä selkeytetään. Valtion hallintorakenteiden uudistukseen varaudutaan. Osakaskuntien yhdistämistä jatketaan ja vesialueiden omistuksen pirstaleisuudesta aiheutuviin ongelmiin haetaan uusia lainsäädännöllisiä ratkaisuja.

Esimerkkejä odotuksista eri tahoille

- Kalataloushallinto: strategian toimeenpano poikkihallinnollisessa yhteistyössä
- Ministeriöt: vapaa-ajan kalatalouteen liittyvien tehtävien ja resurssien turvaaminen sekä hallinnon kehittäminen
- Elinkeinokalatalous: mukaan keskusteluihin
- ELYt, neuvontajärjestöt ja Metsähallitus: kalatalousalueiden toiminnan tukeminen
- Kunnat: kalatalouden huomioiminen kaavoituksessa.

SIDOSRYHMIÄ

- Sidosryhmät, joihin strategia vaikuttaa tulosohjauksen kautta

Maa- ja metsätalousministeriö

Hallituskatu 3 A, Helsinki
PL 30, 00023 Valtioneuvosto